



# Tema i dag:

- 1) Muligheter og utfordringer ved etablering av grønt reiseliv med utgangspunkt i gården*
- 2) Presentasjon av prosjektet Grønt reiseliv i Nordland 2012-15*



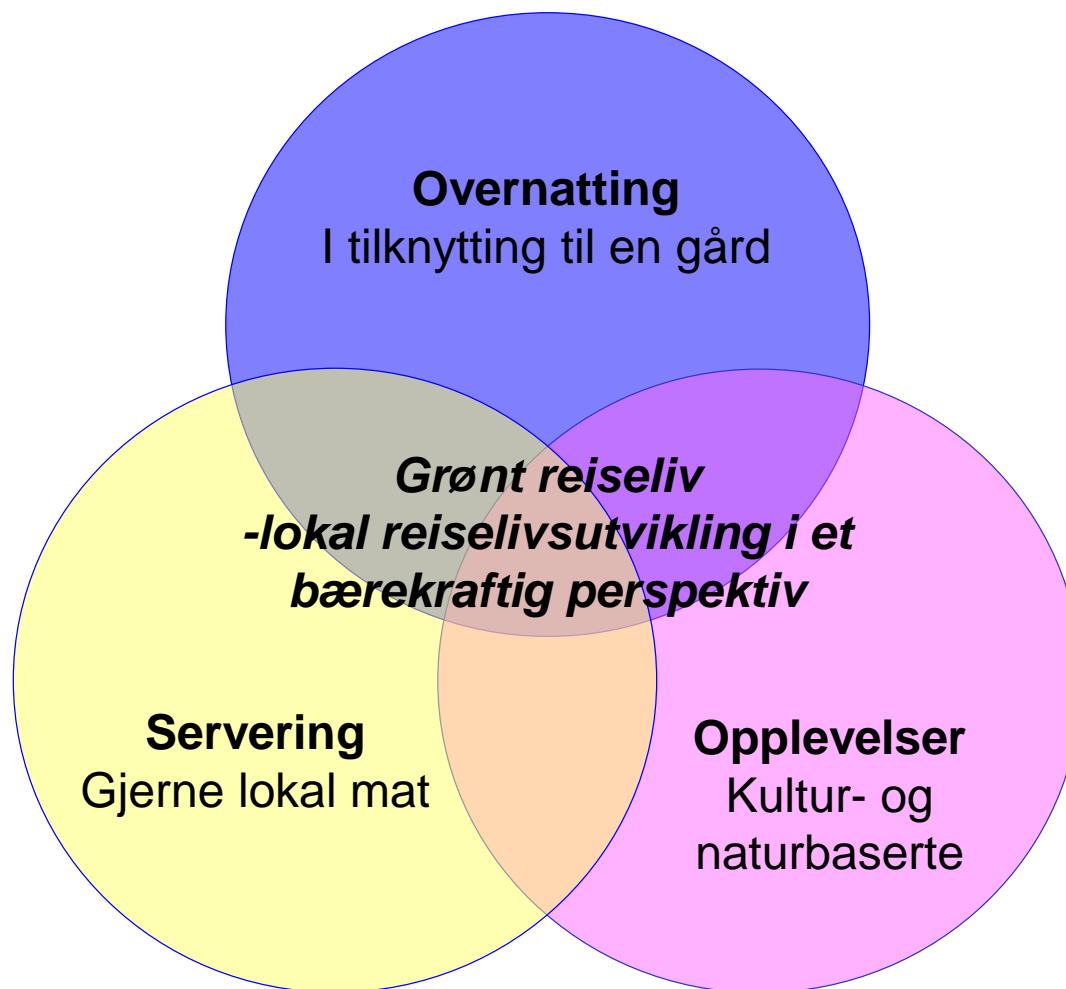
Fylkesmannen i  
NORDLAND

# DEL 1:

*Muligheter og utfordringer ved etablering av  
grønt reiseliv med utgangspunkt i gården*

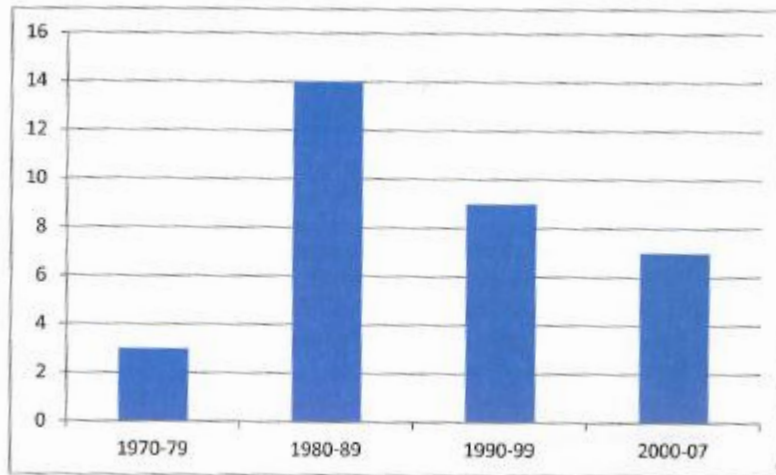
*- vinker til Nordlands beste*

# Hva er Grønt reiseliv?



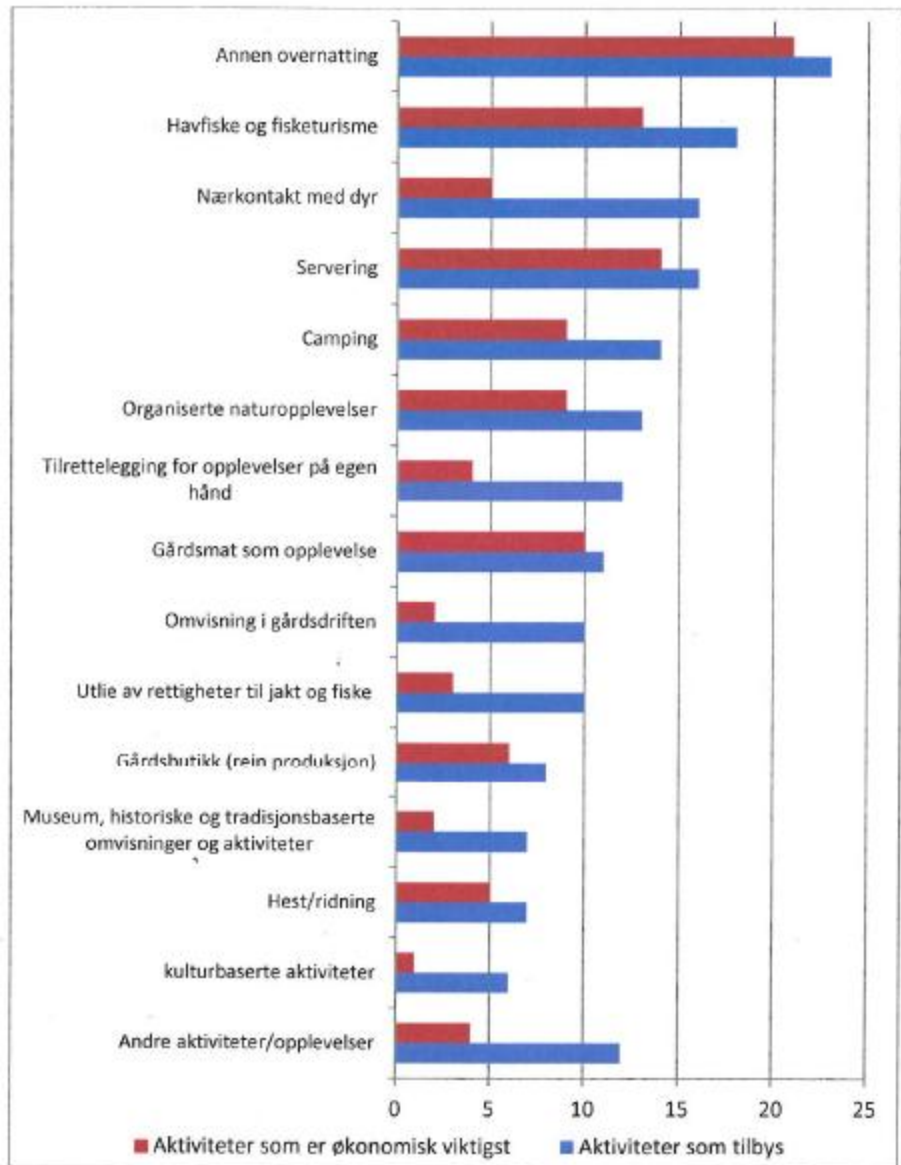
# Analyse: Demografiske data

- Respondentene: 54% menn og 46% kvinner
- 90% menn og 94% kvinner er gifte/samboende partner
- 14% av respondentene har ikke vokst opp på gård
- Gjennomsnittlig alder: Menn 53 år, kvinner 46 år



Figur 3 År da respondenter overtok/kjøpte gården

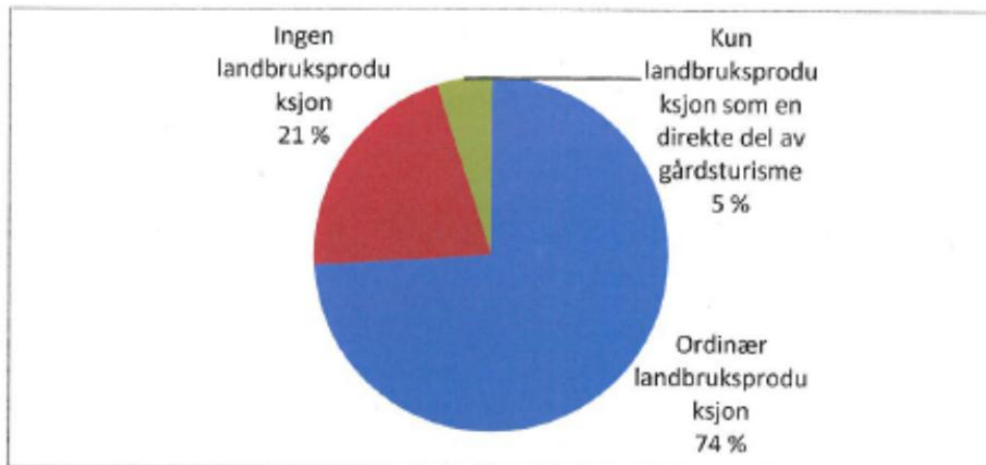
# Hva er det som selges til de gjestene?



Figur 10 Aktiviteter og opplevelsesprodukter som til tilbys og som er økonomisk viktigst for respondentene

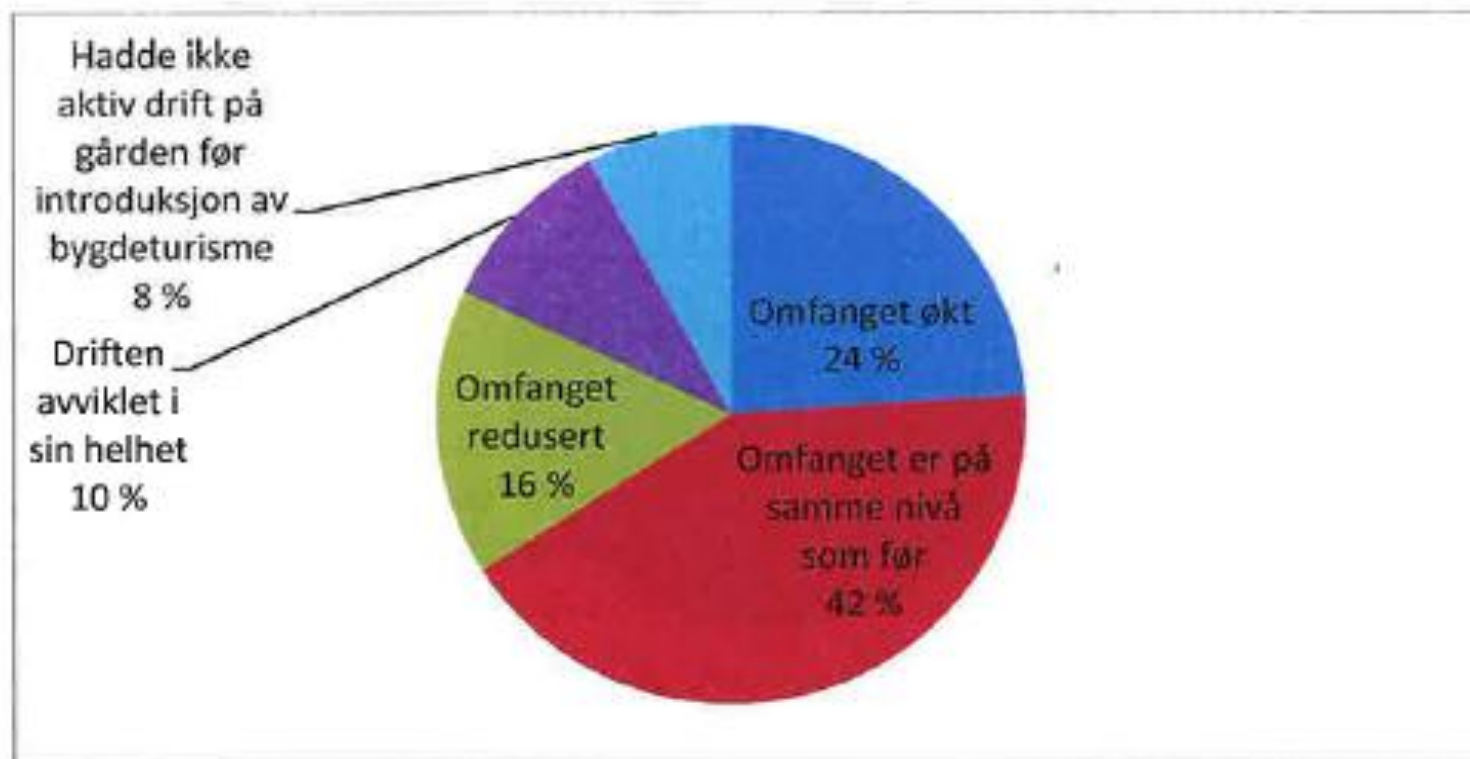
# Turisme vs. jordbruk

- De fleste driver kumelk- og kjøttfeproduksjon (ca. 40%) (+ plante)
- Kun kumelk: 10%
- Sau og geit: 10%
- Svin: 14%



Figur 7 Andel respondenter som driver landbruksproduksjon ved siden av gårdsturismevirksomheten

# Mer eller mindre jordbruk etter reiselivssatsingen?



Figur 8 Hvordan omfanget av landbruksproduksjon ble påvirket av introduksjon av gårdsbrukturisme

# Omfang, omsetning og sysseletning i gårdsturisme

- Gj.sn årlig omsetning for gårdsturismeomsetningen: 626.000,- - 699.000,-
- Gj.sn årlig omsetning for landbruksproduksjonen: 572.000,- - 702.211,-
- Maksimal omsetning på landbruksproduksjon: 4 mill
- Maksimal omsetning på gårdsturisme: 4 mill.
- Største totale omsetning samlet: 7 mill.
- Årsverk: landbruk – mlm. 1,3 og 1,5
- Årsverk: reiseliv – mlm. 1,4 og 1,5
- 49% driver med reiseliv bare deler av året



# Lønnsomhet

- Mer lønnsomt å drive med bygdeturisme enn med tradisjonell landbruksvirksomhet:  
(4,2 mot 3,5 poeng i en 7 delt skala)
- Relativt mange som svarer at det er mindre lønnsomt med tradisjonelt landbruk og at det er mer lønnsomt med gårdsturisme
- Gårdsturisme bidrar til at husholdningen får en romsligere økonomi i stor grad
- Mange flere som er sterkt misfornøyd med sine inntekter fra landbruksvirksomhet enn fra gårdsturismevirksomhet
- 40% ikke fornøyd med stabilitet/sikkerhet til husholdningsinntekter fra landbruksproduksjon. (gårdsturisme 13%)

# Forventninger om framtiden

- 50% mener det er sannsynlig at de vil ansette flere i bedriften innen 3 år
- Ingen forventet at gårdsturismedelen ville bli nedlagt
- 5% forventet reduksjon i omsetningen
- 51% forventet betydelig økning i omsetningen
- 26% forventet en viss omsetning i økningen
- 18% forventet samme omsetning som i dag

# Overtagelse av gården

- 74% sier at satsing på gårdsturisme har økt sjansen for at neste generasjon skal overta gården
- 10% lite sannsynlig at egne barn/nære slektninger overtar
- 38% er usikre på dette
- 49% er helt sikre på at barn/nær slektninger overtar

# Hvorfor reiseliv?

- Styrke gårdens inntekstgrunnlag
- Skape arbeidsplasser
- Utnytte gårdens samla resurser
- Skape liv og rør i bygda
- Skape bedre generasjonsskifter
- Ha det gøy og utfordrende
- Alternativet: annet lønnet arbeid
- Relativt lettsolgt – bøndene har egen «butikk» for reiseliv



# Noen eksempler på turoperatører i Nordland:

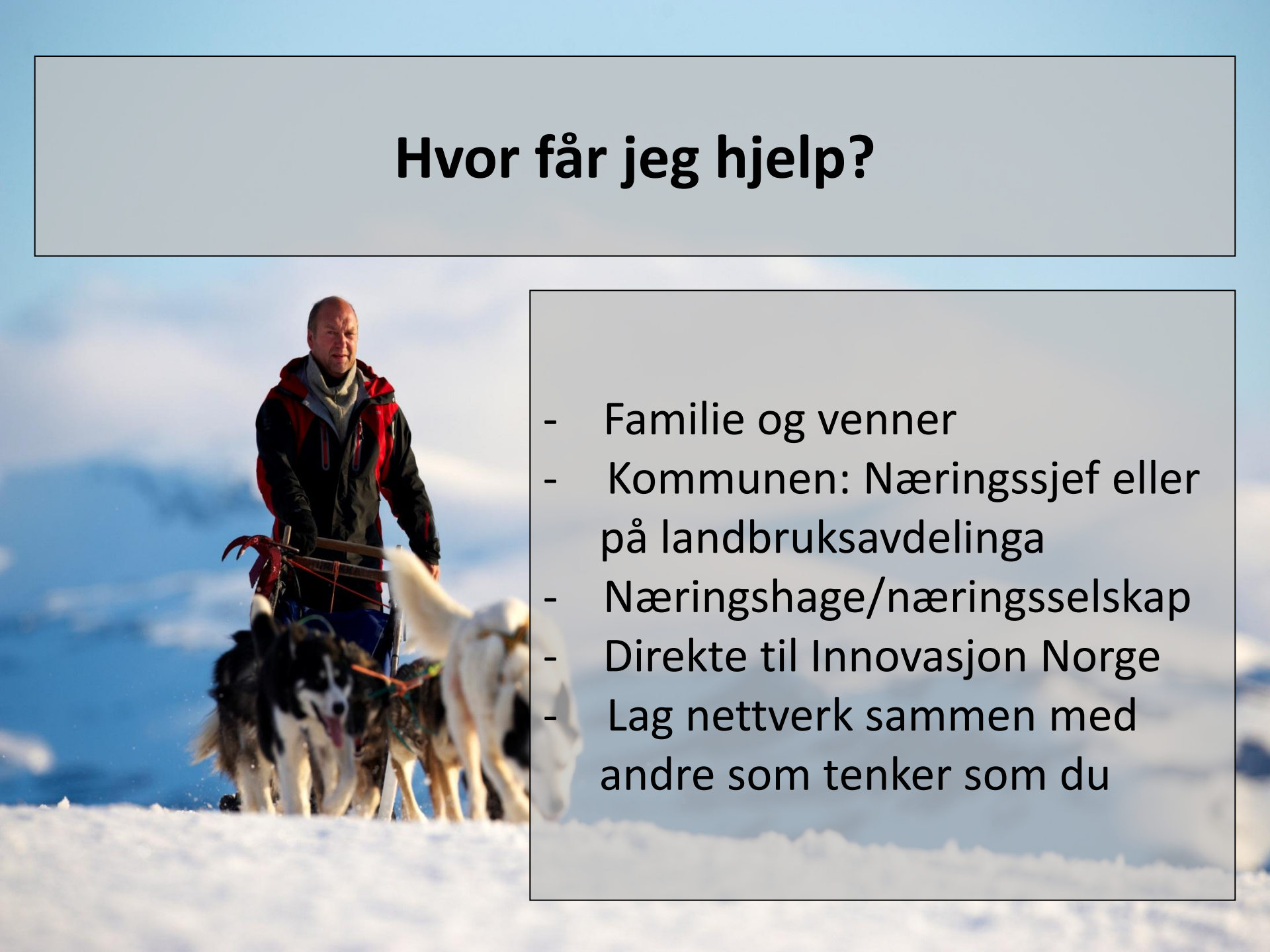






- Ta utgangspunkt i egne interesser og sterke sider!
- Ta utgangspunkt i gårdens resurser!
- Skaff deg kompetanse hvis du starter med noe helt nytt!

# Hvor får jeg hjelp?

- 
- A man in a red and black jacket is leading a sled dog team through a snowy landscape. The dogs are pulling a sled, and the man is holding the reins. The background is a bright, snowy mountain range under a clear blue sky.
- Familie og venner
  - Kommunen: Nærings sjef eller på landbruksavdelinga
  - Næringshage/nærings selskap
  - Direkte til Innovasjon Norge
  - Lag nettverk sammen med andre som tenker som du



# Fordeler/ulempes ved å satse nytt:

## Fordeler:

- Et alternativ for jobb utenom bruket
- Har du husdyr så er du mye mer på bruket og kan følge med i fjøsen
- Kårfolk: Kan få mye hjelp av dem
- Lønnsomhet: se neste foil

## Ulemper:

- Investeringer må kanskje gjøres
- Å omstille «hodet» sitt





Fylkesmannen i  
NORDLAND

## Del 2:

*Presentasjon av prosjektet Grønt reiseliv i  
Nordland 2012-15*

*- vinner til Nordlands beste*

# Om prosjektet:

- **Målsetning:**

- *Bidra til å styrke og utvikle det totale reiselivsproduktet i Nordland fylke ved å stimulere til økt utnyttelse av gårdens samla ressurser i opplevelsessammenheng*

- **Målgruppe:**

- *1: Gårdbrukere og eiere av landbrukseiendommer som tenker at de ønsker å starte opp med reiseliv*
- *2: Gårdbrukere og eiere av landbrukseiendommer som har reiseliv som en del av inntektsgrunnlaget på gården*

- **Strategier:**

- *Kompetanse*
- *Innovasjon*
- *Mobilisering*
- *Profilering og markedsutvikling*

# Kompetanse

***Delmål:*** Å styrke kompetansen i og kunnskapen om grønt reiseliv som næring

***Tiltak:***

- Oppfølgingskurs opplevelsesproduksjon
- Forskningsprosjekt: Hvem er konsumenten?
- Nye kurs: eksempel



# Innovasjon

***Delmål:*** Å legge til rette for økt lønnsomhet og verdiskaping i det grønne reiselivet gjennom å bidra til økt innovasjon

***Tiltak:***

- Fagdag om innovasjon for landbruksansatte i kommunene
- Avslutningskonferanse
- Fotokonkurransen
- Beste nettside-konkurransen



# Mobilisering

***Delmål:*** Stimulere allerede etablerte i næringa til mersalg og nye potensielle gårder/eiere til etablering

***Tiltak:***

- Informere om GR på naturbrukskolene
- Studietur Norge for nye
- Studietur Europa for nye
- Brosjyre: Har du en opplevelse for salg?
- Hospiteringsordning



# Profilering og markedsutvikling

***Delmål:*** Å ta i bruk ervervet kunnskap, samarbeide mer med kolleger og skaffe informasjon om markedsmuligheter

## ***Tiltak:***

- Utvikle en opplevelsespakke
- Kollegamarkedsføring - brosjyre
- Linke-kampanje: Vær en god kollega
- Test av hjemmesider



# Discover



Man cannot discover new oceans unless he has the courage to lose sight of the shore.

*Joseph Gerald S*



# Takk for oppmerksomheten

- **Hanne-Sofie Trager**
- [fmnohtr@fylkesmannen.no](mailto:fmnohtr@fylkesmannen.no)
- FB: Grønt reiseliv i Nordland
- WEB:  
<http://fylkesmannen.no/Nordland/Landbruk-og-mat/Gront-reiseliv/>